



नेपाल सरकार
शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय
शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्र
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई
कास्की, पोखरा

२०७५



प.स: ०८२/८३

चलानी नं: ५८३

कास्की
०८०७

मिति: २०८३/०२/०१

ने.सं ११४६ बछलागा, त्रयोदशी

विषय: कार्यान्वयन सम्बन्धमा ।

श्री पोखरा महानगरपालिका शिक्षा महाशाखा, पोखरा, कास्की ।

श्री मादी, रूपा, अन्नपूर्ण र माछापुच्छ्रे गा.पा शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा कास्की ।

प्रस्तुत विषयमा नेपाल सरकारले केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्ने अध्यादेश २०८३ नेपाल राजपत्रमा मिति २०८३/०१/२० मा प्रकाशन भई कार्यान्वयन भएको व्यहोरा जानकारीका लागि अनुरोध छ । सो अध्यादेश मार्फत शिक्षा ऐन २०२८ को दफा १२(१) को खण्ड ग झिकिएकोले उक्त खण्ड बमोजिम मनोनित भएका सदस्यहरू स्वतः पदमुक्त हुने हुँदा तहाँ पालिका अन्तर्गत सञ्चालन भएका सामुदायिक विद्यालयहरूमा सोही अनुसार कार्यान्वयनका लागि केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्ने अध्यादेश २०८३ को शिक्षा ऐन सम्बन्धी भएको संशोधनको छायाँप्रति यसै साथ राखी पठाइएको छ । समन्वय र सहजीकरण गरीदिनु हुन अनुरोध छ ।

बोधार्थ:

जिल्लास्थित सम्पूर्ण सामुदायिक विद्यालयहरू, कास्की: संशोधन बमोजिम वि.व्य.सं गठन सम्बन्धी व्यवस्थालाई कार्यान्वयनमा गर्नुहुन ।

लोकनाथ आचार्य
इकाई प्रमुख (उपसचिव)

केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्ने अध्यादेश, २०८३

नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित मिति

२०८३।०९।२०

संवत् २०८३ सालको अध्यादेश नं. ०७

केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको अध्यादेश

प्रस्तावना : केही नेपाल ऐनलाई तत्काल संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएको र हाल सङ्घीय संसद्को अधिवेशन नभएकोले,

नेपालको संविधानको धारा ११४ को उपधारा (१) बमोजिम मन्त्रपरिषद्को सिफारिसमा राष्ट्रपतिबाट यो अध्यादेश जारी भएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (१) यस अध्यादेशको नाम “केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्ने अध्यादेश, २०८३” रहेको छ।

(२) यो अध्यादेश तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. **कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ मा संशोधन** : कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९ को दफा १९ को खण्ड (अ) पछि देहायको खण्ड (अ१) थपिएको छ :-

“(अ१) धितोपत्र बोर्डबाट स्वीकृति प्राप्त म्युचुअल फण्ड, प्राइभेट इक्विटी फण्ड र भेन्चर क्यापिटल फण्डका धितोपत्र इकाइमा लगानी गर्ने, ”

३. **जग्गा (नाप जाँच) ऐन, २०१९ मा संशोधन** : जग्गा (नाप जाँच) ऐन, २०१९ को ठाउँ ठाउँमा रहेका “मालपोत कार्यालय” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “भूमि प्रशासन कार्यालय” भन्ने शब्दहरू राखी रूपान्तर गरिएको छ।

४. **भूमि सम्बन्धी ऐन, २०२१ मा संशोधन** : भूमि सम्बन्धी ऐन, २०२१ को,-

(१) दफा ५२क. को उपदफा (३) र (४) झिकिएका छन्।

(२) दफा ५२ख. को,-

(क) उपदफा (४) पछि देहायको उपदफा (४क) थपिएको छ:-

“(४क) उपदफा (४) मा उल्लिखित जग्गामा वा नदी किनार, ताल तलैयाको किनार, राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष, वन क्षेत्र, सडकको मापदण्डभित्र वा अन्य जोखिमयुक्त स्थानमा बसोबास गरिरहेका भूमिहीन दलित वा भूमिहीन सुकुम्बासीलाई अन्यत्रै बसोबासको व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ।”

(ख) उपदफा (६), (७), (८) र (९) झिकिएका छन्।

(३) दफा ५२ग. को उपदफा (८) झिकिएको छ।

(४) दफा ५२ग. पछि देहायको दफा ५२ग१. थपिएको छ:-

“५२ग१.समिति वा कार्यदलको गठन : (१) दफा ५२क. र दफा ५२ख.

बमोजिम भूमिहीन दलित र भूमिहीन सुकुम्बासीलाई जग्गा उपलब्ध गराउने तथा दफा ५२ग. बमोजिम अव्यवस्थित बसोबासीलाई व्यवस्थापन गर्ने प्रयोजनका लागि नेपाल सरकारले केन्द्र र जिल्ला तहमा समिति वा कार्यदल गठन गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको समिति वा कार्यदलले जग्गा उपलब्ध गराउने प्रयोजनका लागि भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको पहिचान गरी लगत लिने, जग्गा पहिचान गर्ने, स्थलगत अध्ययन गरी जग्गाको लगत लिने र प्रमाण सङ्कलन गरी जग्गा उपलब्ध गराउन सक्नेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम गठन हुने समिति वा कार्यदल र सो समिति तथा कार्यदलमा रहने अध्यक्ष तथा सदस्यहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा कार्याविधि तोकिएबमोजिम हुनेछ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम गठन हुने समिति वा कार्यदलले यो दफा प्रारम्भ हुनुअघि नेपाल सरकारको निर्णयबमोजिम गठन भएका विभिन्न आयोग वा कार्यदलले वितरण गरेका जग्गाहरूको स्वामित्व वा दर्ता श्रेस्ता वा नक्सा प्रमाणित लगायतका विषयमा देखिएका समस्याहरूको समेत समाधान गर्नेछ।”

(५) दफा ६१ पछि देहायको दफा ६१क. थपिएको छ :-

“६१क. निर्देशिका वा कार्यविधि बनाउन सक्ने : यस ऐनको अधीनमा रही मन्त्रालयले आवश्यक निर्देशिका वा कार्यविधि बनाउन सक्नेछ।”

५. **शिक्षा ऐन, २०२८ मा संशोधन: शिक्षा ऐन, २०२८ को-**

(१) प्रस्तावनामा रहेको “विद्यालयको” भन्ने शब्दको सट्टा “विद्यालय र शैक्षिक संस्थाको” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(२) दफा २ को खण्ड (ट) पछि देहायको (ट१) थपिएको छ :-

“(ट१)“शैक्षिक कार्यक्रम” भन्नाले शैक्षिक परामर्श सेवा, विदेशी विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन प्राप्त गरी विदेशी शैक्षिक कार्यक्रम वा शिक्षण कोर्ष सञ्चालन गर्ने शैक्षिक कार्यक्रम सम्झनु पर्छ।”

(ख) उपदफा (६), (७), (८) र (९) झिकिएका छन्।

(३) दफा ५२ग. को उपदफा (८) झिकिएको छ।

(४) दफा ५२ग. पछि देहायको दफा ५२ग१. थपिएको छ:-

“५२ग१.समिति वा कार्यदलको गठन : (१) दफा ५२क. र दफा ५२ख.

बमोजिम भूमिहीन दलित र भूमिहीन सुकुम्बासीलाई जग्गा उपलब्ध गराउने तथा दफा ५२ग. बमोजिम अव्यवस्थित बसोबासीलाई व्यवस्थापन गर्ने प्रयोजनका लागि नेपाल सरकारले केन्द्र र जिल्ला तहमा समिति वा कार्यदल गठन गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको समिति वा कार्यदलले जग्गा उपलब्ध गराउने प्रयोजनका लागि भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको पहिचान गरी लगत लिने, जग्गा पहिचान गर्ने, स्थलगत अध्ययन गरी जग्गाको लगत लिने र प्रमाण सङ्कलन गरी जग्गा उपलब्ध गराउन सक्नेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम गठन हुने समिति वा कार्यदल र सो समिति तथा कार्यदलमा रहने अध्यक्ष तथा सदस्यहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा कार्याविधि तोकिएबमोजिम हुनेछ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम गठन हुने समिति वा कार्यदलले यो दफा प्रारम्भ हुनुअघि नेपाल सरकारको निर्णयबमोजिम गठन भएका विभिन्न आयोग वा कार्यदलले वितरण गरेका जग्गाहरूको स्वामित्व वा दर्ता श्रेस्ता वा नक्सा प्रमाणित लगायतका विषयमा देखिएका समस्याहरूको समेत समाधान गर्नेछ।”

(५) दफा ६१ पछि देहायको दफा ६१क. थपिएको छ :-

“६१क. निर्देशिका वा कार्यविधि बनाउन सक्ने : यस ऐनको अधीनमा रही मन्त्रालयले आवश्यक निर्देशिका वा कार्यविधि बनाउन सक्नेछ।”

५. **शिक्षा ऐन, २०२८ मा संशोधन: शिक्षा ऐन, २०२८ को-**

(१) प्रस्तावनामा रहेको “विद्यालयको” भन्ने शब्दको सट्टा “विद्यालय र शैक्षिक संस्थाको” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(२) दफा २ को खण्ड (ट) पछि देहायको (ट१) थपिएको छ :-

“(ट१)“शैक्षिक कार्यक्रम” भन्नाले शैक्षिक परामर्श सेवा, विदेशी विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन प्राप्त गरी विदेशी शैक्षिक कार्यक्रम वा शिक्षण कोर्ष सञ्चालन गर्ने शैक्षिक कार्यक्रम सम्झनु पर्छ।”